

Dijital Veri Güvenliği Farkındalık Ölçesi (DVGfÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Dijital Veri Güvenliği Farkındalık Ölçesi (DVGfÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19842>

Özet

Dijital Veri Güvenli?i Fark?ndal??? Ölçe?i (DVGfÖ), bireylerin dijital ortamlarda kar??la?t?klar? veri güvenli?i risklerine kar?? sahip olduklar? fark?ndal?k düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmis? bir psikometrik araçtır. 2015 y?l?nda Y?lmaz, ?ahin ve Akbulut tarafından ölçek geli?tirme çal??mas? olarak ortaya konulmuştur. Ölçek, tek boyutlu bir yapıya sahip olup, toplam 32 maddeden olumaktadır ve geli?tirme ölçe?i türündedir.

Ölçe?in güvenilirlik analizlerinde elde edilen yüksek Cronbach Alfa katsay?s? (0.945) ve geçerlilik çal??malar? sonucunda aç?klanan yeterli varyans oran? (% 36.053), DVGfÖ'nün dijital veri güvenli?i bilincini ölçmede güçlü ve tutarlı bir araç oldu?unu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Dijital Veri Güvenli?i, Siber Güvenlik, Fark?ndal?k, Ölçek Geli?tirme, Güvenilirlik, Geçerlik, Faktör Analizi, Psikometri.

Yazarlar

Eray Y?lmaz, Y. L. ?ahin, Y. Akbulut.

Amaç

DVGfÖ'nün temel amacı, bireylerin dijital platformlarda ki?isel veya kurumsal verilerin korunmas?na yönelik bilgi, tutum ve davran??sal e?ilimlerini de?erlendirmektir. Bu ölçek, özellikle internet kullan?c?lar?nın kar??la?abilecekleri siber tehditler ve güvenlik aç?klar?na dair ne ölçüde bilinçli oldu?unu tespit etmeyi hedefler.

Bu arac?n geli?tirilmesi, e?itim kurumlar? ve bilgi teknolojileri alan?nda çal??an profesyoneller için kritik öneme sahiptir. Kullan?c?lar?n dijital veri güvenli?i konusundaki eksiklerini sistematik olarak belirleyerek, daha hedef odaklı e?itim ve bilinçlendirme programlar? olu?turulmas?na bilimsel bir temel sa?lamaktadır.

Yap?

Ölçek, do?rudan Dijital Veri Güvenli?i Fark?ndal??? yap?s?n? ölçmektedir. Bu yapı, kullan?c?lar?n karma??k ?ifreleme yöntemleri, kimlik av? (phishing) sald?r?lar?, kötü amaçlı yaz?l?mlar ve veri yedekleme gibi temel güvenlik protokolleri hakk?ndaki bilgi düzeylerini ve bu bilgileri uygulama e?ilimlerini kapsamaktadır.

DVGfÖ, yapısal olarak tek boyutlu bir model üzerine kurulmuştur. Bu tek boyut, bireyin dijital

güvenlik risklerini anlama ve bu risklere karşı proaktif önlemler alma kapasitesini temsil eder. Ölçek, bu tek boyut altında toplanan 32 madde ile ölçüm yapılmaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliliğini incelemek amacıyla Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) uygulanmıştır. AFA sonuçlarına göre, 32 maddeden oluşan tek faktörlü DVGÖ'nün toplam açıklanan varyans oranı % 36.053 olarak belirlenmiştir.

Bu oran, psikometrik çalışmalar bağlamında, ortaya konulan tek faktörün, ölçülen yapıdaki toplam varyansa katkısının yeterli olduğunu göstermektedir. Ayrıca, maddelerin faktör yükleri (item loadings) incelendiğinde, bu değerlerin 0.506 ile 0.689 arasında değeri tespit edilmiştir. Bu yüksek faktör yükleri, maddelerin ölçülen temel yapıya güçlü ve tutarlı bir şekilde katkıda bulunduğunu desteklemektedir.

Güvenilirlik

Ölçeğin iç tutarlılık güvenilirliğini belirlemek için yaygın olarak kullanılan Cronbach Alfa (α) katsayısı hesaplanmıştır. DVGÖ için elde edilen katsayı değeri **0.945**'tir. Psikometrik standartlara göre 0.70 üzerindeki değerler kabul edilebilirken, 0.90 üzerindeki bu değer, ölçeğin iç tutarlılığının son derece yüksek olduğunu ve maddelerinin ölçülmek istenen yapıya çok tutarlı bir şekilde yansıtıldığını kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

DVGÖ'nün faktör yapısını, Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılarak incelenmiştir. Analiz, ölçeğin 32 madde ile tek bir faktör altında toplandığını göstermiştir. Bu tek faktör, faktör analizi sonucunda elde edilen ve tüm maddelerin yüklerini taşıyan temel yapıya oluşturmaktadır.

Tek faktörlü yapının toplam varyansa katkısının % 36.053 olması, ölçeğin pratik uygulamalarda kullanılabilen yeterli düzeyde yapısal bütünlüğe sahip olduğunu göstermektedir. Bu bulgu, Dijital Veri Güvenliliği Farkındalığı kavramının tutarlı ve tekil bir yapı olarak ele alınabileceğini desteklemektedir.

Araç

Test Türü: Geliştirme Ölçeği

Format: 32 maddeden oluşan tek boyutlu ölçektir.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Dijital cihazlar? ve interneti aktif olarak kullanan bireyler.

Ya? Grubu: Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Genel ?nternet Kullan?c?lar?.

Test Metodolojisi: 5'li Likert Ölçe?i kullan?lm??t?r. Derecelendirme format? ?u ?ekildedir: (1= kesinlikle kat?lm?yorum - 5= kesinlikle kat?l?yorum).

Anahtar Kelimeler

Siber Güvenlik Fark?ndal???, Psikometrik Özellikler, Cronbach Alfa, Likert Tipi, AFA, Aç?klanan Varyans, Güvenlik E?itimi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im Adresi: Sorumlu Yazar Eray Y?lmaz'a eray_yilmaz@yahoo.com adresi üzerinden ula??labilir.

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Dijital Veri Güvenli?i Fark?ndal??? Ölçe?i (DVGÖ), **2015** y?l?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler ve olası ücretlendirme bilgileri hakkında en güncel bilgilere ula?mak için sorumlu yazar Eray Y?lmaz ile do?rudan ileti?ime geçilmesi tavsiye edilmektedir.

Kaynaklar

Y?lmaz, E., ?ahin, Y. L. ve Akbulut, Y. (2015). Dijital Veri Güvenli?i Fark?ndal??? Ölçe?i'nin geli?tirilmesi. *AJIT-e: Online Academic Journal of Information Technology*, 6(21), 23-40. Doi: 10.5824/1309?1581.2015.4.002.x

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [dijital-veri-guvenligi-farkindaligi-olcegi-dvgfo-toad.pdf](#)

Dijital Veri Güvenli?i Fark?ndal??? Ölçe?i (DVGÖ) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu? olup hiçbir ?ekilde

de?itirilmemelidir.

Ölçek toplam 32 maddeden olu?maktadır. Örnek bir madde a?a??dad?:

Karma??k yap?daki parolalar?n k??r?labilece?ini bilirim.

ARABPSYCHOLOGY.COM